

Utlåtande Rotel I (Dnr 2017/000528)

Motion (2017:21) om en stadsdelsnämndsreform

Motion (2017:21) av Anna König Jerlmyr m.fl. (alla M)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Anna König Jerlmyr anför följande.

Ärendet

Anna König Jerlmyr m.fl. (alla M) anför i en motion till kommunfullmäktige att Stockholms framtida utmaningar ställer krav på att all verksamhet som staden bedriver är så effektiv som möjligt. I motionen föreslås därför att kommunfullmäktige beslutar att antalet stadsdelsnämnder minskas från fjorton till fem enligt följande.

- Bromma förs samman med Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta och Hässelby-Vällingby och bildar stadsdelsnämnden Västerort
- Kungsholmen, Östermalm och Norrmalm bildar stadsdelsnämnden Norra innerstaden
- Södermalm fortsätter att vara en egen stadsdelsnämnd
- Älvsjö, Hägersten-Liljeholmen och Skärholmen bildar stadsdelsnämnden Västra Söderort
- Enskede-Årsta-Vantör, Skarpnäck och Farsta bildar stadsdelsnämnden Östra Söderort

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och samtliga stadsdelsnämnder. Hägersten-Liljeholmens råd för funktionshinderfrågor har även inkommit med svar.

Stadsledningskontoret anser att det utifrån motionens underlag inte är möjligt att ta ställning till antalet stadsdelsnämnder och innehållet i stadsdelsnämndernas ansvarsområden och att en så genomgående förändring behöver föregås av en utförlig utredning och analys av nuvarande organisation och ansvarsfördelning. Samtidigt kan konstateras att de organisationsförändringar som föreslås skulle få en mycket stor påverkan på stadens verksamheter och på den lokala demokratin.

Bromma stadsdelsnämnd anser att det fordras en omfattande utredning av de förväntade effekterna samt konsekvensanalyser av eventuella sammanslagningar.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd anser att det inte går att ta ställning till om den i motionen förslagna organisationsförändringen kommer att leda till att stadsdelsförvaltningarna blir mer likvärdiga.

Färsta stadsdelsnämnd konstaterar att det utan en ingående analys är svårt att uttala sig om huruvida en sammanslagning av stadsdelsnämnder skulle få de effekter som motionärerna eftersträvar. Vidare pekar nämnden på myndighetsutövningen mot enskilda, och det lagstadgade kravet att vissa beslut måste fattas av nämnd eller utskott. Med ännu färre utskott skulle mängden ärenden per utskott bli orimligt stor.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd kan se både styrkor och svagheter med en stadsdelsnämndsreform.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd anser att en större utredning krävs och väljer därför att lämna remissen utan eget ställningstagande.

Kungsholmens stadsdelsnämnd menar att dagens stadsdelsnämnder, möjligen med något undantag, är tillräckligt stora för att kunna bedriva en effektiv verksamhet och att en sammanslagning enligt förslaget inte på ett verkningsfullt sätt skulle jämna ut de socioekonomiska förutsättningarna.

Norrmalms stadsdelsnämnd anser att det bör utredas hur medborgarnas intressen och engagemang på bästa sätt tillvaratas, samt lyfter att kompetenta och engagerade medarbetare är den enskilt viktigaste faktorn för att skapa verksamheter av god kvalitet. Nämnden framhåller vidare att innan beslut tas om en ny organisation behöver det utredas hur stadsdelsnämndernas uppdrag ska se ut framöver, då det är en förutsättning för att kunna skapa en bra och effektiv organisation.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd anser att arbetet med att minska och på sikt avveckla skillnaderna i livsförutsättningar mellan boende i olika stadsdelar kräver ett stort och nära inflytande från det lokala samhället, inte ett mindre, vilket motionens förslag sannolikt leder till.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd konstaterar att motionärens tro på att en illa genomtänkt stadsdelsreform ska kunna effektivisera och förbättra stadens verksamheter inte bara är oansvarigt, ekonomiskt ohållbart utan också osedvanligt naivt.

Skärholmens stadsdelsnämnd förordar att stadsdelsnämnderna i dess nuvarande utformning finns kvar.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd anser att frågan behöver utredas vidare och att det är angeläget att den föreslagna förändringen belyses ur ett medborgarperspektiv.

Södermalms stadsdelsnämnd bedömer att en utredning krävs och väljer att lämna remissen utan eget ställningstagande.

Älvsjö stadsdelsnämnd anser att förslaget avser en stor organisationsförändring och bedömer att en stadsövergripande utredning krävs och väljer att lämna remissen utan eget ställningstagande.

Östermalms stadsdelsnämnd menar att de nyttor som eftersträvas kan uppnås på smidigare och effektivare sätt, samt att det för stadsdelsnämnderna så viktiga arbetet med att tillvara medborgarperspektivet och det lokala demokratiarbetet riskerar att påverkas negativt av en stadsdelsnämndssammanslagning av den föreslagna storleken.

Funktionshinderrådet i Hägersten-Liljeholmen menar att det inte finns några empiriska bevis för att en minskning av antalet stadsdelarna skulle ge ökad rättvisa.

Mina synpunkter

Moderaterna föreslår utan någon närmare analys en dramatisk förändring av stadens organisation. Det är som flera av remissinstanserna påpekar ett dåligt sätt att säkerställa att stadens verksamheter kan hålla god kvalitet. Att förorda en stor organisationsförändring utan att först ha analyserat konsekvenserna och på vilket sätt denna förändring ska ske innebär en betydande risk att stadens verksamheter kommer få ägna sig åt att städa upp i organisatoriska problem snarare än att utveckla kvaliteten i hemtjänsten eller förskolan.

Den föreslagna organisationsförändringen ter sig mest som ett sätt att finansiera stora, i övrigt ofinansierade, löften från Moderaterna i budgetbehandlingen. Att underlaget inte föregåtts av någon stor analys framgår av att Moderaterna i behandlingen av 2017 års budget hävdade att denna förändring skulle möjliggöra en besparing om 205 miljoner medan man i samband med 2018 års budgetbehandling hävdade att samma reform skulle innebära en besparing om 321 miljoner kronor.

Dessa kreativa beräkningar är dock inte grundade i verkligheten. Tvärtom jobbar stadsdelsnämnderna redan idag med att uppnå ett effektivare och mer kvalitativt arbetssätt. Ett uttryck för det är den omfattande samverkan som finns mellan olika förvaltningar kring specifika uppgifter. Detta är välkommet och bra. Det bör i sammanhanget också påpekas att stadsdelsnämnderna fyller en viktig funktion för att stärka den lokala demokratin och delaktigheten.

I själva verket kommer därför de besparingskrav som Moderaterna föreslår tvinga fram omfattande besparingskrav i stadsdelarnas verksamhetsområden. Att neddragningar i äldreomsorg och förskola ska betala för dåligt underbyggda organisationsförändringar som i sin tur krävs för att kunna lova sänkta skatter är inget bra förslag.

Med detta sagt finns det naturligtvis med jämna mellanrum anledning att se över stadens organisation. Sådana förändringar bör dock utgå från den förbättringspotential som finns och de reella problem som uppmärksammas samt föregås av en konsekvensanalys. Med utgångspunkt i detta bör alltid nämndsorganisationen prövas i samband med nya mandatperioder.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motionen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Anna König Jerlmyr, Joakim Larsson och Cecilia Brinck (alla M) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Motion (2017:21) av Anna König Jerlmyr m.fl. (M) om Stadsdelsnämndsreform bifalls.
2. Därutöver anføres följande.

Moderaternas stadsdelsnämndsreform handlar om ökad kvalitet och likvärdighet över hela staden. Den socialdemokratiskt ledda majoriteten försvarar istället de egna politiska uppdragen, en allt större byråkrati och politiska projekt. Det är en tacksam konflikt vi gärna tar varje dag för ett starkare Stockholm. Vi vill genomföra denna reform för att stärka kvaliteten i förskolan och äldreomsorgen med större och mer slagkraftiga förvaltningar samt en större likvärdighet mellan Stockholms stadsdelar. Vårt förslag frigör betydande resurser för förskolan, äldreomsorgen och socialtjänsten. Vi prioriterar om pengar från byråkrati och administration och till kärnverksamheterna.

Föredragande borgarråds synpunkter på en stadsdelsnämndsreform är besynnerligt ohistoriska. Stadsdelsnämnderna infördes 1997 av den dåvarande socialdemokratiskt ledda majoriteten och var 24 till antalet. Efter maktskiftet 1998 reformerade dåvarande alliansmajoriteten stadsdelsnämnderna och minskade antalet till 18. När en ny socialdemokratiskt ledd majoritet kom till makten 2002 valde den inte att öka antalet stadsdelsnämnder utan accepterade tidigare minskning. När en alliansmajoritet tillträdde efter valet 2006 minskades antalet stadsdelsnämnder till nuvarande 14 stycken. Den nuvarande socialdemokratiskt ledda majoriteten valde att även acceptera den minskningen. En historisk tillbakablick gör det troligt att en minskning av stadsdelsnämnderna från 14 till 5 i samband med ett maktskifte i kommunalvalet 2018 även kommer accepteras av en i framtiden tillträdande socialdemokratiskt ledd majoritet precis som tidigare gånger.

Dagens modell med 14 stadsdelsnämnder har 11 år på nacken. På 11 år har Stockholm förändrats avsevärt och det är rimligt att stadens politiska organisation förnyas för att motsvara detta. Därför föreslår vi att dagens 14 stadsdelsnämnder slås ihop till fem stycken. Det är idag en utmaning för staden att leverera tjänster av hög och likvärdig kvalitet inom alla de områden som stadsdelsnämnderna ansvarar för. Det beror bland annat på att samhällsutvecklingen hela tiden ställer verksamheterna inför nya utmaningar som gör uppdraget mer kunskapskrävande. En stor organisation har bättre möjligheter än en mindre att säkerställa tillräcklig kompetens inom de områden den ansvarar för. Hög och jämn kvalitet innebär också ökad rättssäkerhet och likvärdighet för medborgarna, något som större förvaltningar har bättre möjligheter att tillgodose.

Stockholmarna är rörliga över stadsdelsgränserna och flera stadsdelar samarbetar redan gränsöverskridande inom många områden som parkmiljö och ensamkommande barn. Vi ser det som en naturlig del i utvecklingen av en modern storstad att organisationen följer med utvecklingen i Stockholm i övrigt. Med en sammanhållen stad och fokus på skola, jobb och trygghet kan vi bygga ett starkare och modernt Stockholm med möjligheter för alla.

Stockholms framtida utmaningar ställer krav på att all verksamhet som staden bedriver är så effektiv som möjligt. För att så ska kunna garanteras måste staden alltid pröva nya och effektivare metoder i leveranserna av de tjänster som det är stadens uppgift att säkerställa. Stadsdelsnämnderna har haft sin nuvarande organisation sedan 2007. Det är därför hög tid för en mer genomgripande områdesreform i syfte att koncentrera nödvändiga resurser för att klara uppdragen samt uppnå större likvärdighet över staden.

Dagens stadsdelsnämndsområden är stora som en medelstor eller stor svensk kommun. Ändå är det för staden en stor utmaning att leverera tjänster av hög och likvärdig kvalitet inom alla de områden som stadsdelsnämnderna ansvarar för. Det beror bland annat på att samhällsutvecklingen hela tiden ställer verksamheterna inför nya utmaningar som gör uppdraget mer komplext och kunskapskrävande. En stor organisation har, om den inte har allt för många uppgifter att besvara, bättre möjligheter än en mindre att säkerställa tillräcklig kompetens inom de områden den

ansvarar för. Större ekonomiska enheter ger också ökade möjligheter att frigöra resurser till kompetensutveckling och utvecklingsarbete samt bättre förutsättningar att ta mer långsiktiga investeringsbeslut inom exempelvis förskola och omsorg.

Hög och jämn kvalitet innebär också ökad rättssäkerhet och likvärdighet för medborgarna i deras kontakter med myndigheter och samhällsservice. Större och mer kompetenta förvaltningar har bättre möjligheter att tillgodose det.

Staden bör renodla de geografiskt uppdelade verksamheterna och därmed koncentrera ett antal av de uppgifter som i dag åvilar stadsdelsnämnderna till ett antal stadsövergripande nämnder samt därutöver minska ned antalet geografiskt baserade nämnder i syfte att koncentrera nödvändiga resurser för att klara uppdragen.

Genom att centralisera biståndsbedömningen inom äldreomsorgen och socialtjänsten till respektive facknämnd så ökar förutsättningarna för en mer effektiv, likvärdig och rättssäker verksamhet för stadens invånare. Att minska byråkratin frigör resurser som kan användas direkt i verksamheten och på det sättet ska kvaliteten inom skolan, förskolan och omsorgen om de funktionshindrade höjas. Det krävs överblick, transparens och likvärdighet i hur staden fördelar stöd till föreningslivet. För att säkra överblick över staden krävs även att föreningsstöden förs över från stadsdelsnämnderna till idrottsnämnden, socialnämnden respektive kulturnämnden.

Det är därutöver angeläget att Stockholms geografiskt baserade nämnder har likvärdiga förutsättningar vad gäller befolkningssammansättning, boende, arbete, service och kommunikationer. Det är en fråga om likvärdighet mellan dess medborgare, men också en förutsättning för att hålla samman staden. Färre och större områden ökar möjligheterna att jämna ut skillnaderna i förutsättningar mellan nämnderna. Därför ska dagens 14 stadsdelsnämnder minskas till fem.

Områdesreformen handlar om att utmejsla stadsdelsnämnder som kostnadseffektivt och med hög kvalitet kan leverera vad människor har rätt att förvänta sig. Det är ytterst detta, snarare än den geografiska indelningen i sig, som avgör stadsdelsnämndernas legitimitet. Indelningen av staden i fem områden är helt baserad på dagens stadsdelsnämnder som minsta byggsten. Befolkningsstorleken blir i genomsnitt 175 000 invånare per område. Bromma förs samman med Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta och Hässelby-Vällingby och bildar stadsdelsnämnden Västerort. Området är det största av de fem, sett både till ytan och till folkmängden. Det näst största området blir Norra innerstaden, bestående av Kungsholmen, Östermalm och Norrmalm. Södermalm fortsätter vara en egen stadsdelsnämnd och blir den befolkningsmässigt minsta av de fem. Söderort delas i två delar. Västra Söderort består av Älvsjö, Hägersten-Liljeholmen och Skärholmen. Östra Söderort utgörs av Enskede-Årsta-Vantör tillsammans med Skarpnäck och Farsta.

Till skillnad från den socialdemokratiskt ledda majoriteten sätter vi inte likhetstecken mellan lokal demokrati och antal stadsdelsnämndspolitiker. Med dagens digitala kommunikationskanaler finns det bättre förutsättningar än någonsin för lokal dialog mellan medborgare och förtroendevalda. Demokrati och medborgarinflytande är inte detsamma som kommunala sammanträden. Verkligt medborgarinflytande är att överföra makten från politikerna till stockholmarna, från sammanträdesrummen till

köksborden. Den valfriheten värnar vi moderater, men den hotas av den socialdemokratiskt ledda majoriteten

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Stockholm den 7 februari 2018

På kommunstyrelsens vägnar:
KARIN WANNGÅRD

Ulrika Gunnarsson

Reservation anfördes av Anna König Jerlmyr, Joakim Larsson, Cecilia Brinck, Dennis Wedin och Johanna Sjö (alla M) med hänvisning till Moderaternas reservation i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande gjordes av Karin Ernlund (C) enligt följande.

Motionen väcker frågan om en reform av stadsdelsnämnderna i syfte att stärka kvalitet och likvärdighet i de viktiga kärnverksamheter som stadsdelsnämnderna ansvarar för. Centerpartiet instämmer i behovet av att se över indelningen i syfte att hitta en mer ändamålsenlig indelning med färre stadsdelsnämnder, och kan instämma i många delar av vad motionen anför. Dagens indelning med 14 stadsdelsnämnder finns sedan 2007. Mycket har förändrats sedan dess. Dels har den stora inflyttningen av yngre och välutbildade människor skapat en mer dynamisk och rörlig stad, dels har den snabba befolkningstillväxten i sig skapat ett hårdare tryck på utbyggnad av samhällsservice, dels ställer en ökad segregation högre krav på att stadens olika delar kan skapa likvärdiga villkor. Med anledning av förändrade förutsättningar är en genomgripande stadsdelsreform med färre stadsdelsnämnder nödvändig. Inriktningen på en sådan reform ska vara närodlat politik där beslut fattas så nära medborgarna som möjligt samtidigt som beslutsmakt och ansvarsutkrävande ska stärkas för stadsdelsnämnderna. I grunden handlar det om att höja stadsdelsnämndernas legitimitet där färre nämnder ges bättre förutsättningar att leverera samhällstjänster med hög kvalitet samtidigt som vi förenklar för stockholmarna att utkräva ansvar från sina lokala politiker.

Ersättaryttrande gjordes av Erik Slottner (KD) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

3. Motion (2017:21) av Anna König Jerlmyr m.fl. (M) om Stadsdelsnämndsreform delvis bifalls.
4. Därutöver anför följande:

Kristdemokraterna delar synpunkten att Stockholms framtida utmaningar ställer krav på att all verksamhet som staden bedriver är så effektiv som möjligt och att kommunfullmäktige därför beslutar att antalet stadsdelsnämnder ska minskas.

Kristdemokraterna vill halvera antalet stadsdelsnämnder från dagens 14 till sju. Målet med sammanslagningarna är att få mer jämnstora stadsdelsnämnder, en rättvisare biståndsbedömning och en effektivare förvaltning med minskade kostnader för administration. Detta skulle kunna ske genom en sammanslagning av förslagsvis Hägersten-Liljeholmen med Skärholmen, Enskede-Årsta-Vantör med Älvsjö, Farsta med Skarpnäck, Bromma med Hässelby-Vällingby, Spånga-Kista med Rinkeby-Tensta samt ett sammangående av Norrmalm, Kungsholmen och Östermalm.

Det är inte rimligt att det skiljer cirka 100 000 invånare eller hela 300 procent mellan den minsta och största stadsdelsnämnden. Det säger sig självt att stadsdelar med så olika storlekar inte kan erbjuda samma service, kompetens och kvalitet. Redan idag samarbetar tre innerstadsstadsdelar med varandra gällande socialtjänst och parkförvaltning. Även det är ett tecken på att en sammanslagning vore helt naturlig.

Utöver detta skulle färre stadsdelsnämnder spara pengar som kan användas till kommunala kärnuppgifter istället. Mindre administration är ett övergripande mål som vi ständigt måste arbeta för att uppnå. Också det är ett skäl så gott som något för att minska antalet stadsdelsnämnder.

Remissammanställning

Ärendet

Anna König Jerlmyr m.fl. (alla M) anför i en motion till kommunfullmäktige att Stockholms framtida utmaningar ställer krav på att all verksamhet som staden bedriver är så effektiv som möjligt. Motionärerna föreslår därför en genomgripande stadsdelsnämndsreform i syfte att koncentrera nödvändiga resurser samt att uppnå en större likvärdighet och ökad rättssäkerhet för medborgarna. Motionärerna framhåller även att en stor organisation har bättre förutsättningar att säkerställa tillräcklig kompetens inom sina ansvarsområden. Det framhålls också att större ekonomiska enheter ger ökade möjligheter att frigöra resurser till kompetensutveckling och utvecklingsarbete samt skapar bättre förutsättningar för långsiktiga investeringsbeslut inom till exempel förskola och omsorg.

I motionen föreslås därför att kommunfullmäktige beslutar att antalet stadsdelsnämnder minskas från fjorton till fem, att staden renodlar de geografiskt uppdelade verksamheterna samt koncentrerar vissa uppgifter som idag åvilar stadsdelsnämnderna till ett antal stadsövergripande nämnder.

Förslaget innebär att antalet nämnder minskas från 14 till fem enligt följande:

- Bromma förs samman med Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta och Hässelby-Vällingby och bildar stadsdelsnämnden Västerort
- Kungsholmen, Östermalm och Norrmalm bildar stadsdelsnämnden Norra innerstaden
- Södermalm fortsätter att vara en egen stadsdelsnämnd
- Älvsjö, Hägersten-Liljeholmen och Skärholmen bildar stadsdelsnämnden Västra Söderort
- Enskede-Årsta-Vantör, Skarpnäck och Farsta bildar stadsdelsnämnden Östra Söderort

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och samtliga stadsdelsnämnder. Hägersten-Liljeholmens råd för funktionshinderfrågor har inkommit med svar.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 1 september 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Hur många stadsdelsnämnder staden bör vara indelad i för att ge de bästa effektivitets- och kvalitetsvinsterna har varit en pågående diskussion allt sedan stadsdelsnämndsreformen år 1997 då en stor del av den kommunala servicen överfördes till 24 stadsdelsnämnder. Syftet med reformen var att fördjupa demokratin genom att besluten i högre grad fattades lokalt, men även att förbättra kvaliteten i den kommunala servicen. Den senaste förändringen på området gjordes efter valet 2006 då antalet stadsdelsnämnder minskade från 18 till nuvarande 14 stadsdelsnämnder.

Stadsledningskontoret anser att det utifrån motionens underlag inte är möjligt att ta ställning till antalet stadsdelsnämnder och innehållet i stadsdelsnämndernas ansvarsområden. Samtidigt kan konstateras att de organisationsförändringar som föreslås skulle få en mycket stor påverkan på stadens verksamheter och på den lokala demokratin. Stadsledningskontoret anser att en så genomgående förändring behöver föregås av en utförlig utredning och analys av nuvarande organisation och ansvarsfördelning.

Bromma stadsdelsnämnd

Bromma stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 31 augusti 2017 att de godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation anfördes av Jan Tigerström m.fl. (alla M), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Cecilia Obermüller m.fl. (alla MP), Johan Heinonen m.fl. (alla S) och Lillemor Samuelsson (V), *bilaga 1*.

Bromma stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 12 juli 2017 har i huvudsak följande lydelse.

En av de övergripande målsättningarna vid bildandet av stadsdelsnämnderna var att stärka den lokala demokratin och öka delaktigheten i stadsdelarna. Förvaltningen anser att antalet nämnder och därmed antalet fritidspolitiker är en politisk fråga som sammanhänger med synen på den representativa demokratin. Det kan dock finnas anledning att, tid över annan, se över stadens organisation för att möta förändrade behov och önskemål. Hur många stadsdelsnämnder staden bör vara indelad i, och

vad som ger de bästa effektivitets-, kvalitets- och samordningsvinsterna, har förvaltningen ingen klar uppfattning om.

Det fordras en omfattande utredning av de förväntade effekterna samt konsekvensanalyser av eventuella sammanslagningar. Det fordras även en utredning kring vilka verksamheter som i så fall fortsatt bör ingå eller som möjligen bör organiseras om på annat vis. Utgångspunkten för en sådan diskussion bör vara ekonomisk bärkraftighet samt medborgarperspektivet.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 31 augusti 2017 följande.

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på motion om en stadsdelsnämndsreform, till kommunstyrelsen
2. Stadsdelsnämnden avstyrker motionen.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 2 augusti 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen delar synpunkten om att det idag kan vara olika förutsättningar för de olika stadsdelsnämndsområdena utifrån befolkningsammansättning, boende, arbete, service och kommunikationer. Förvaltningen delar också uppfattningen att samhällsutvecklingen innebär nya krav och utmaningar för kommunen men anser att motionen presenterar ett otillräckligt underlag för att ta ställning till förslag om antal stadsdelsnämnder och innehållet i stadsdelsnämndernas ansvarsområden. Av motionen framgår inte vilka uppgifter och ansvarsområden som föreslås vara kvar inom stadsdelsnämnderna eller om befintliga facknämnder ska få utökade ansvarsområden eller vilka nya krav som avses.

Stadsdelsnämndsreformen är den största organisatoriska förändringen hittills i Stockholms stads historia.

Syftet med reformen var att fördjupa demokratin. Genom att beslut i högre utsträckning fattas lokalt skulle invånare ges ökade möjligheter att påverka de kommunala verksamheterna i sina stadsdelar. Målet var också att öka effektiviteten och höja kvaliteten i den kommunala servicen. Förvaltningen anser att utvärdering och analys av nuvarande organisation bör föregå en ny och så omfattande förändring som den som föreslås i motionen.

I kommunens uppdrag ingår både att vara demokratiaktör och tillhandahålla service och tjänster. Kommunen ska tillhandahålla tjänster, fördela resurser, vara kravställare och följa kvalitet i tjänster och service men också vara legitim, skapa förståelse för de prioriteringar som görs och vara tydlig i beslutsfattande. Detta utgör en grund för demokrati och möjlighet till inflytande för stadens invånare.

I motionen ligger fokus på kommunens uppdrag att leverera tjänster och service. Inom stadsdelsförvaltningen pågår också en rad aktiviteter och många uppdrag inom området demokratiarbete. Dessa utgör grund för människors rätt och möjlighet att påverka både sin vardag samt politiska beslut.

Samhällsutvecklingen kan mötas med samverkan mellan stadsdelsnämnder men också med andra myndigheter och samhällsaktörer. Inom Enskede-Årsta-Vantörs finns mycket välfungerande exempel på samverkanslösningar i inom särskilda områden som Familjerätt och Relationsvåldcentrum i område Sydost. (Enskede-Årsta-Vantör, Skarpnäck, Farsta).

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning är redan idag en stor organisation där korrekt och bra kommunikation både internt och externt är en utmaning.

Förvaltningen anser inte att det går att ta ställning till om den i motionen förslagna organisationsförändringen kommer att leda till att stadsdelsförvaltningarna blir mer likvärdiga och föreslår att nämnden avstyrker motionen.

Farsta stadsdelsnämnd

Farsta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 21 september 2017 följande.

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av en motion från Anna König Jerlmyr med flera, Moderaterna, om en stadsdelsnämndsreform.
2. Nämnden konstaterar att motionärerna anser att dagens stadsdelsförvaltningar brister i kompetens då de anser att en stor sammanläggning av stadsdelar skulle göra förvaltningarna "mer kompetenta". Men trots denna påstådda ambition så vill motionärerna även "koncentrera ett antal av de uppgifter som idag åvilar stadsdelsnämnderna till ett antal stadsövergripande nämnder". Dessa kluvna budskap från motionärerna tyder på att de egentligen helt vill avveckla stadsdelsnämnderna och därmed minska möjligheterna till lokaldemokrati och medborgarinflytande de idag ger våra invånare.

Mot den bakgrunden kan det vara värt att notera att de utmaningar som belysts i olika demokratiutredningar, nu senast den av Olle Wästberg genomförda "Låt fler forma framtiden" SOU 2016:5, helt förbises av motionärerna.

Förekomsten av och rekryteringen till olika former av våldsbejakande extremism måste bland annat motverkas med öppenhet samt närhet till fritidspolitiker och större möjligheter till

medborgarnas påverkan. Detta kommer inte att ske med en sammanslagning av stadsdelarna.

Den föreslagna sammanslagningen av exempelvis Farsta, Skarpnäck, Enskede, Årsta samt Vantör till "Östra Söderort" skulle skapa en stadsdel med över 180 000 invånare, en befolkningsstorlek som skulle placera den tänkta stadsdelen på femte plats i Sverige efter dagens tre storstäder samt Uppsala. Denna stadsdels enda nämnd skulle sedan hantera frågor som i dagens städer av ungefär motsvarande storlek hanteras vanligen av omkring fem facknämnder samt kräva lika stora förvaltningar som dagens inom de aktuella stadsdelsnämnderna ovan. Detta kommer inte att effektivisera arbetet inom stadsdelsförvaltningen och nämnderna.

Reservation anfördes av Lisbeth Crabo Ljungman m.fl. (alla M), till förmån för deras yrkande att nämnden skulle föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionen.

Reservation anfördes av Peter Öberg (L) till förmån för förvaltningens förslag till beslut.

Ersättaryttrande gjordes av Malena Liedholm Ndounou (C) och Lars Hultkvist (KD) som om de haft förslags- och rösträtt hade yrkat att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Farsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 31 augusti 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen har velat ge ovanstående bakgrundsbeskrivning för att peka på frågans stora komplexitet. Utan en ingående analys, av det slag som förvaltningen inte har resurser att genomföra, är det svårt att uttala sig om huruvida ännu en sammanslagning av stadsdelsnämnder, med ännu större organisationer och geografiska områden som följd, skulle få de effekter som motionärerna eftersträvar.

Förvaltningen har också svårt att yttra sig eftersom det inte framgår av motionen vilka verksamhetsområden som skulle flyttas från stadsdelsnämnderna eller vilka stadsövergripande facknämnder som eventuellt skulle tillkomma.

Förvaltningen vill lyfta en aspekt som inte berörs i motionen: det beslutsfattande när det gäller myndighetsutövning mot enskilda som stadsdelsnämnder ansvarar för. Vissa beslut kan enligt lag inte delegeras alls, andra kan bara delegeras till enskilda eller grupper av förtroendevalda (10 kap. 4-6 §§ socialtjänstlagen). De ärenden som måste behandlas av en fullsuttet nämnd är inte alltför många, men runtom i staden

hanterar nämndernas sociala utskott en stor mängd ärenden vid sammanträden som vanligen hålls varannan eller var tredje vecka, året runt. Det är svårt att se att den mängden ärenden skulle kunna skötas av bara en tredjedel så många utskott.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 1 september 2017 följande.

1. Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd godkänner och överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen till kommunstyrelsen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Reservation anfördes av Anette Hellström m.fl. (alla M), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Jessica Jorntun m.fl. (alla MP), Eva Fagerhem m.fl. (alla S) och Carita Stenbacka Tenezakis (V), *bilaga 1*.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 15 augusti 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning kan se både styrkor och svagheter med en stadsdelsnämndsreform.

Redan idag samarbetar Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning med de två stadsdelsförvaltningar som föreslås slås ihop, Skärholmen och Älvsjö, och ser tydliga vinster med denna samordning och arbetssätt. Samarbetet består bland annat av att förvaltningarna samfinansierar tjänster såsom medicinskt ansvarig medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) och bedriver en gemensam familjerätt. Därutöver sker kontinuerlig samverkan på chefs- och tjänstemannanivå mellan förvaltningarna. Dessa samverkansstrukturer skulle kunna stärkas av en sammanslagning.

En genomgripande organisationsreform kan bidra till att vitalisera och stärka stadens förmåga att hantera och lösa de många och komplexa utmaningar och förväntningar på kort och lång sikt som en modern storstad med mycket höga ambitioner möter. Effekten av reformen kommer enligt förvaltningen försvagas betydligt om den reduceras till en fråga om organisationsstruktur istället för att också fokusera på organisationens förmåga att skapa resultat för de som staden är till för.

I motionen skriver förslagsställarna att vissa ansvarsområden ska flyttas från stadsdelsnämnderna till centrala nämnder. Vilka dessa ansvarsområden är liksom vilken roll de ansvariga facknämnderna ska ha i relation till stadsdelsnämnderna är mycket viktigt och behöver såväl utvecklas som preciseras.

Ur ett demokratiperspektiv kan den föreslagna omorganiseringen leda till att den enskilde invånarens möjlighet till kontakt och dialog med sina lokala nämndpolitiker påverkas negativt då upptagningsområdet blir större. Stadsdelsnämnden västra söderort, dit Hägersten-Liljeholmen skulle höra, skulle utifrån dagens invånarantal om knappt 152 000 öka till knappt 180 000 år 2025.

Övriga föreslagna områden kommer omfatta mellan 129 000 invånare (Södermalm) till Västerort som kommer uppgå till uppgå till 238 000 invånare. Detta kan jämföras med stadsdelsområden i Malmö och Göteborg där stadsdelsområdena är 50 000-80 000.

Stadsdelsförvaltningen anser att det finns en utmaning i att engagera medborgarna i de frågor stadsdelsnämnden behandlar. Förvaltningen anser att det bör utredas hur medborgarnas intressen och engagemang på bästa sätt tillvaratas och vilka forum för dialog som efterfrågas.

Stadsdelsförvaltningen vill också peka på att denna typ av större omorganisationer ofta innebär en ökad kostnad på kort sikt ex för lokaler och personal samtidigt som de ur ett längre perspektiv kan möjliggöra minskade kostnader för exempelvis nämnd- och förvaltningsadministration då flera funktioner/tjänster samordnas.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 31 augusti 2017 att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remiss från kommunstyrelsen.

Reservation anfördes av Bo Arkelsten m.fl. (alla M), *bilaga 1*.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 5 juli 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsdelsnämndsreformen är den största organisatoriska förändring hittills i Stockholm stads historia. Den 1 januari 1997 överfördes en stor del av den kommunala servicen till 24 olika stadsdelsnämnder.

Efter valet 1998 beslutade kommunfullmäktige att slå ihop vissa stadsdelsnämnder. Efter att beslutet genomförts bestod Stockholm stad av 18 stadsdelsnämnder. Beslut om att ytterligare minska antalet stadsdelsnämnder togs 2006. Det ledde till att Stockholm stad idag består av 14 stadsdelsnämnder.

Förslaget i motionen avser en stor organisationsförändring. Med hänvisning till detta gör förvaltningen bedömningen att en omfattande utredning krävs. Förvaltningen väljer därför att lämna remissen utan eget ställningstagande.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Kungsholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 augusti 2017 att stadsdelsnämnden besvarar remissen med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Reservation anfördes av Joel Laurén m.fl. (alla M), *bilaga 1*.

Kungsholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 2 augusti 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Kungsholmens stadsdelsnämndsområde passerar snart 70.000 invånare. Om Kungsholmen vore egen kommun skulle den hamna på tionde plats bland de 26 kommunerna i Stockholms län. I västra Götalandsregionen finns 49 kommuner. Enbart två av dessa - Göteborg och Borås - har fler invånare än Kungsholmen. Norrmalms och Östermalms stadsdelsområden har var för sig något fler invånare. Sammantaget har de tre områdena närmare 215.000 invånare. Om fem år beräknas siffran ha stigit till 230.000.

Stadsdelsförvaltningen menar att dagens stadsdelsnämnder, möjligen med något undantag, är tillräckligt stora för att kunna bedriva en effektiv verksamhet. En sammanslagning enligt förslaget skulle heller inte på ett verkningsfullt sätt jämna ut de socioekonomiska förutsättningarna. Kortsiktigt kompenseras dessa också fortsättningsvis bättre genom olika resursfördelningssystem. På längre sikt krävs helt andra åtgärder än förändrade administrativa gränser.

Kungsholmens stadsdelsnämnd har under många år samarbetat med Norrmalm och Östermalm i olika sakfrågor. Förvaltningarna driver gemensamt försörjningsstöd, ungdomsmottagning, stadsmiljöfrågor och verksamhet för ensamkommande flyktingbarn för att nämna de viktigaste områdena. Förvaltningen menar att sådant samarbete, i frågor som är små eller kräver olika typer av specialistkompetens, är rätt väg att fortsätta.

Remissen föreslås besvarad med detta tjänsteutlåtande.

Norrmalms stadsdelsnämnd

Norrmalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 augusti 2017 att remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Reservation anfördes av Petra Gardos Ek m.fl. (alla M), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Marianne Berg Ekbohm (V), Ulla Sjöbergh m.fl. (alla S) och Ylva M Larsson m.fl. (alla MP), *bilaga 1*.

Norrmalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 11 juli 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Synpunkter från Norrmalms råd för funktionshinderfrågor

Norrmalms funktionshinderråd har tagit del av motionen och instämmer i att det är viktigt att utveckla en bättre samordning mellan stadens olika verksamheter. Rådet frågar sig dock om de förslagna sammanslagningarna med större enheter skulle effektivisera och/eller förbättra hanteringen av funktionshinderfrågor. Många frågor som till exempel ökad och bättre tillgänglighet av olika slag liksom lokalkännedom påverkar ju alla i ett område, inte bara dem med funktionsvariabler. Stockholms geografi med 'cykelhjulstruktur' och få 'ringlinjer' är dessutom en komplicerande logistisk faktor, som kan påverka verksamheterna.

Förvaltningens synpunkter och förslag

I och med stadsdelsreformen 1997 skulle stadens invånare få närmare till både kommunala tjänstemän och politiker i syfte att stärka demokratin. Förvaltningen kan konstatera att det idag är ett lågt medborgarligt deltagande på nämndsammanträdena. Merparten av de remisser som behandlas berör inte heller direkt de boende på Norrmalm. Där förvaltningen ser ett engagemang och kan attrahera människor att komma till medborgardialoger är i frågor som rör parkmiljön eller vid förändring i verksamheter som invånarna har direkt beröring till. Förvaltningens bedömning är att stockholmarna är intresserade av sakfrågor och inte av samhällsfrågor i stort. Andra frågor som engagerar är frågor som rör stadsmiljön som till exempel gågator. Det är frågor där stadsdelsnämnderna inte är huvudansvariga utan istället ägs av någon av stadens facknämnder. Förvaltningen anser att det finns en utmaning i att engagera medborgarna i de frågor stadsdelsnämnden behandlar. Förvaltningen anser att det bör utredas hur medborgarnas intressen och engagemang på bästa sätt tillvaratas och vilka forum för dialog som efterfrågas.

Förvaltningen kan vidare konstatera att Norrmalms stadsdelsförvaltning är en relativt liten organisation vilket begränsar till exempel utredningsresurserna. Begränsade utredningsresurser leder till en utmaning när det gäller att genomföra politiskt prioriterade områden och viljeriktningar. Större organisationer har en större kapacitet och möjlighet att frigöra resurser vilket Södermalm enligt förvaltningen är ett bra exempel på.

Samarbete mellan innerstadsstadsdelarna har redan initierats, då framförallt mellan Kungsholmen, Norrmalm och Östermalm, men även i vissa frågor med

Södermalm. Samarbetena har initierats utifrån bland annat resurseffektivitet men framförallt utifrån att samarbetet gör det lättare att upprätthålla kompetens, minskar sårbarheten och ger solitära funktioner ett sammanhang. Förvaltningen vill även lyfta att kompetenta och engagerade medarbetare är den enskilt viktigaste faktorn för att skapa verksamheter av god kvalitet varför faktorer som skapar en attraktiv arbetsgivare behöver beaktas i en förändring av stadsdelsnämndernas organisation.

De geografiska avstånden är relativt små inom innerstadens stadsdelsnämndsområden och dess gränser är inget som förvaltningen bedömer att de boende i de olika stadsdelsnämndsområdena tänker på. I dagsläget har Norrmalms besökare inom ekonomiskt bistånd redan sina handläggare på Östermalm då ett samarbete finns kring ekonomiskt bistånd.

Förvaltningen vill poängtera att olika organisationer har olika fördelar och nackdelar och behöver utvecklas och formas utifrån stockholmarnas behov. Det som är viktigt att fokusera på vid en eventuell förändring är de resultat/effekter som ska uppnås. Förvaltningen vill framhålla att innan beslut tas om en ny organisation behöver det utredas hur stadsdelsnämndernas uppdrag ska se ut framöver. Det är en förutsättning för att kunna skapa en bra och effektiv organisation.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 augusti 2017 följande.

1. Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Stadsdelsnämnden anför därutöver:

Syftet med införandet av stadsdelsnämnder var bl.a. att öka det lokala inflytandet i stadens olika delar inom fler beslutsområden som har stor betydelse för invånarna där.

Genom de belysningar som gjorts av situationen i stadens olika stadsdelsområden har visats hur olika utvecklingen varit. Rapporten "Skillnadernas Stockholm" ger en skrämmande bild av hur olika förutsättningar de boende kan leva under i olika delar av samma kommun.

Det är mycket tydligt att det krävs väldigt olika insatser och hur stora dessa bör vara i olika delar av staden för att ge framför allt Stockholms barn och unga likartade förutsättningar för att kunna utvecklas i enlighet med sina förutsättningar och mål.

Att i detta läge motivera en minskning av antalet stadsdelsnämnder från 14 till 5 med att man vill leverera tjänster av hög och likvärdig kvalitet inom alla de områden stadsdelsnämnderna ansvarar för måste anses som märkligt. Vid sammanslagningen av Rinkeby och

Kista stadsdelsnämnder var en motivering att genom arbetstillfällena i Kista arbetsplatsområde så skulle Rinkebyborna kunna erbjudas ökade möjligheter till sysselsättning. Så blev det inte, då det mest är högutbildad personal som efterfrågas i Kista och utbildningsnivån i Rinkeby såväl då som nu är låg. Vad som i stället skedde var att många arbetstillfällen i Rinkeby försvann genom att stadsdelsförvaltningen flyttades till Kista. Detta var en bidragande faktor till utarmningen av Rinkeby med minskad dagbefolkning då även flera andra stora arbetsgivare lämnade stadsdelen. Arbetet med att minska och på sikt avveckla skillnaderna i livsförutsättningar mellan boende i olika stadsdelar kräver ett stort och nära inflytande från det lokala samhället, inte ett mindre, vilket motionens förslag sannolikt leder till. Vi anser mot denna bakgrund att motionens ska avslås.

Reservation anfördes av Benjamin Dousa m.fl. (alla M), *bilaga 1*.

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 10 augusti 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsdelsnämndsreformen genomfördes år 1996 då 24 stadsdels-nämnder inrättades. Lokala perspektiv var centrala för reformen.

Vid två tillfällen därefter har antalet nämnder minskats. Den senaste reduceringen genomfördes år 2007 och innebar nuvarande

14 stadsdelsnämnder. Vissa verksamheter har också återförts till facknämnder, däribland ansvaret för grundskolan.

Motionärerna föreslår en minskning till fem geografiskt baserade nämnder. Som motiv anføres bl.a. stordriftsfördelar.

Det ankommer inte på förvaltningen att ha synpunkter på hur många geografiskt baserade nämnder staden ska ha. Den frågan är föremål för politiska avgöranden. Enligt stadsdelsförvaltningens mening innebär dock förslaget att det är mer relevant att beskriva de föreslagna geografiskt baserade nämnderna som regionala nämnder än som stadsdelsnämnder.

Stadsdelsnämndsreformen föregicks av ett omfattande utrednings-arbete. Stadsdelsförvaltningen anser inte att det som anføres i motionen utgör tillräckligt beslutsunderlag för den föreslagna förändringen.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 augusti 2017 följande.

1. Att avstyrka motionärernas förslag
2. Att därutöver anföra

Vi finner att nuvarande indelning i stadsdelar generellt är ändamålsenlig och ger förutsättningar för såväl en effektiv som medborgarnära förvaltning. Den ger också goda förutsättningar för en representativ demokrati där medborgarnas behov och synpunkter kan tas tillvara. De ansvarsområden som ligger på stadsdelsnämnderna är verksamheter som förutsätter nära kontakt med medborgarna och god kunskap och kännedom om lokala förhållanden. De fördelar som motionärerna lyfter fram är enligt vår bedömning grovt överskattade. Om antalet stadsdelar skulle minskas så drastiskt som motionärerna föreslår, skulle staden ändå behöva inrätta flera lokala organisationer för områden som socialtjänst, äldreomsorg och förskola för att överhuvudtaget kunna hantera sina uppgifter. De geografiska områdena skulle bli för stora. Vidare menar vi att det för våra, stadsdelens områden finns tydliga regelverk som anger normer och riktlinjer, vilket ska garantera likvärdighet och rättssäkerhet. För oss är också kvalitet centralt, vilket vi menar säkerställs genom en nära lokal anknytning.

Samtidigt finns det alltså behov av ökad samverkan mellan stadsdelar och fackförvaltningar. Vi har under senare år kunnat se prov på flera goda exempel med samverkan och andra exempel där samverkan fungerat mindre väl inom staden.

Stockholms stad är en mycket stor organisation och samverkansproblem mellan olika verksamheter eller brister i effektivitet i enskilda verksamheter löses sällan genom större organisationer eller organisationsförändringar. Det är snarare så att vi att ökar medborgarnas inflytande genom nära kontakt med lokala politiker så att gapet mellan de som berörs av besluten och de som fattar dem minskar. Viktigare är hur stadsdelens ledning och uppföljning fungerar och att det finns tydliga och transparenta regelverk för stadens olika verksamhetsområden. Här är utmaningarna stora när fackförvaltningar samarbetar med lokala stadsdelsnämnder. Att tro att vi genom ett enkelt trollslag ska kunna effektivisera och förbättra stadens verksamheter genom en illa genomtänkt stadsdelsreform är inte bara oansvarigt, ekonomiskt ohållbart utan också osedvanligt naivt.

3. Förvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas till kommunstyrelsen som svar på remissen.
4. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Reservation anfördes av Jessica Sjönell (L) m.fl. till förmån för förvaltningens förslag till beslut.

Reservation anfördes av Kristina Lutz m.fl. (alla M), *bilaga 1*.

Ersätтарыttrande gjordes av Gunnar Caperius (C), *bilaga 1*.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 24 augusti 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen anser att det finns vissa utmaningar för mindre stadsdelsnämnder med mindre resurser. Större organisatoriska enheter kan skapa möjligheter till effektiviseringar bland annat inom administration. Det finns fördelar med en jämnare storleksfördelning mellan stadsdelsförvaltningarna.

Samtidigt anser förvaltningen att den lokala anknytning som dagens stadsdelsnämnder har är viktig för den lokala demokratin. Närheten till invånarna innebär möjligheter till inflytande och delaktighet.

De organisationsförändringar som motionärerna förslår skulle få en stor påverkan på stadens verksamheter. En sådan förändring behöver föregås av en utförlig utredning med ett stadsövergripande perspektiv.

Med hänvisning till detta gör förvaltningen bedömningen att en utredning krävs för att kunna ta ställning till förslaget, och föreslår därför att remissen lämnas utan eget ställningstagande.

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar att överlämna detta tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen

Skärholmens stadsdelsnämnd

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 augusti 2017 att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens förslag till svar på remissen.

Elisabeth Johnson (M) anmälde att Moderaterna ej deltar i beslutet.

Särskilt uttalande gjordes av Elisabeth Johnson (M), *bilaga 1*.

Skärholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 7 augusti 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Förslaget i motionen avser en stor organisationsförändring. Med hänvisning till detta gör förvaltningen bedömningen att en omfattande utredning krävs.

Förvaltningen vill lyfta att motivet till stadsdelsnämndernas tillkomst var att samla tjänstemannaansvar för lokala frågor och att lokala politiker skulle ha nära till medborgarna. Vid den senaste reformen bedömdes den nuvarande indelningen som effektiv och ekonomiskt fördelaktig och vidare att det skulle bidra till demokratisk förankring. Utifrån budgethållsamhet, brukarundersökningar samt medarbetarenkäter bedömer förvaltningen att stadens verksamheter är effektiva.

Förvaltningens erfarenhet är att det lokala perspektivet på befolkningens behov av service, omsorg och utbildning bättre tillgodoses i en decentraliserad organisation som idag. Befolkningens lokala engagemang tas bättre tillvara och inflytande över utveckling och verksamhet underlättas när politiker och organisation lokaliseras i stadsdelar. Ett exempel på detta är förvaltningens arbete med det lokala utvecklingsprogrammet där närheten till befolkningen och förvaltningens möjlighet att tillvarata synpunkter, önskemål och upptäckta behov är avgörande för arbetets måluppfyllelse. Enligt Statistiska Centralbyråns rapport "Förtroendevalda i kommuner och landsting 2015" har Stockholms stad högst antal invånare per förtroendevald i Sverige. En stadsdelsreform enligt motionen skulle sannolikt innebära ett ännu högre antal invånare per förtroendevald. Detta behöver beaktas till exempel om det kan förväntas påverka valdeltagandet i kommunen.

Förvaltningen ser ett behov av att stärka tilltron för demokratin och politiken. På vilket sätt en stadsdelsreform skulle skapa en tilltro för politiken och demokratin framgår inte av motionen.

Skärholmens stadsdelsnämnd förordar att stadsdelsnämnderna i dess nuvarande utformning finns kvar. Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 augusti 2017 följande.

1. Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att godkänna förvaltningens svar på remiss om motion om en stadsdelsnämndsreform och överlämnar ärendet till kommunstyrelsen.
2. Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att justera ärendet omedelbart.

Reservation anfördes av Ole-Jörgen Persson m.fl. (alla M), *bilaga 1*.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 4 juli 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen anser att frågan om en stadsdelsnämndsreform behöver utredas vidare. En sådan utredning bör klargöra fördelar och nackdelar med en förändring samt vilka uppdrag som bör ingå i respektive nämnds uppdrag. En stadsdelsnämndsreform behöver även ta hänsyn till fackförvaltningarnas organisation, mandat och tillhörighet. Frågan om fackförvaltningarnas organisation i förhållande till stadsdelsnämnderna behöver utredas. Det är även angeläget att den föreslagna förändringen av stadsdelsnämnder belyses ur ett medborgarperspektiv.

Förvaltningen ser både för- och nackdelar med en sammanslagning av stadsdelsnämnder. Större ekonomiska enheter kan ge ökade möjligheter att frigöra resurser till kompetensutveckling och utvecklingsarbete samt ge bättre förutsättningar för långsiktiga investeringsbeslut. Å andra sidan kan ett stort stadsdelsnämndsområde, geografiskt och befolkningsmässigt, bli svåröverskådligt och kräva en omfattande och kanske svårstyrd kommunal organisation med risk att motverka syftet med en ökad integration mellan olika verksamheter och mellan förvaltningen och medborgarna. Medborgarnas möjlighet till delaktighet i lokala frågor bör utredas om stadsdelsnämndsområdena befolkningsmässigt blir stora. Även socioekonomiska faktorer och förutsättningar bör övervägas vid sammanslagning av stadsdelsnämnder.

Om staden har en ambition att minska antalet nämnder så anser förvaltningen att det kräver en grundlig utredning för att komma fram till ett optimalt antal stadsdelsnämnder och en optimal sammansättning av stadens organisation som tar hänsyn till såväl geografiska som sociala och socioekonomiska skillnader och förutsättningar som främjar en sammanhållen stad och ett Stockholm för alla. Förvaltningen vill också framhålla behovet av ett ökat samarbete mellan stadsdelsområdena oavsett antalet stadsdelsnämnder.

Södermalms stadsdelsnämnd

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 augusti 2017 följande.

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen. Med hänvisning till att förslaget avser en så pass stor organisationsförändring gör förvaltningen bedömningen att en utredning krävs och väljer att lämna remissen utan eget ställningstagande.

Reservation anfördes av Christoffer Järkeborn m.fl. (alla M), *bilaga 1*.

Södermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 8 juni 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsdelsnämndsreformen är den största organisatoriska förändringen hittills i Stockholms stads historia. Reformen genomfördes den 1 januari 1996 och den 1 januari 1997 överfördes en stor del av den kommunala servicen till 24 olika stadsdelsnämnder.

Syftet med reformen var att fördjupa demokratin. Genom att besluten i högre utsträckning fattas lokalt ges invånarna ökade möjligheter att påverka de kommunala verksamheterna i sina stadsdelar. Målet var också att öka effektiviteten och höja kvaliteten i den kommunala servicen.

Efter valet 1998 beslutades att slå ihop vissa stadsdelar. Beslutet trädde i kraft den 1 januari 1999 och då blev det 18 stadsdelsnämnder i Stockholm.

Efter valet 2006 togs beslut om att ytterligare minska antalet stadsdelsnämnder och sedan den första januari 2007 är antalet nämnder 14.

Med hänvisning till att förslaget avser en så pass stor organisationsförändring gör förvaltningen bedömningen att en utredning krävs och väljer att lämna remissen utan eget ställningstagande.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Älvsjö stadsdelsnämnd

Älvsjö stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 augusti 2017 följande.

1. Älvsjö stadsdelsnämnd föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen och överlämnar beslutet som svar på remissen.
2. Till remissinstansen bifogas funktionshinderrådets synpunkt.

Synpunkter från funktionshinderrådet 2017-08-16

Rådet har tagit del av ärendet och framförde följande.

Rådet anser det angeläget att Älvsjö får förbli en egen stadsdel. Det ger större möjligheter för såväl politikerna i nämnden som rådsledamöterna att följa upp de lokala frågorna, speciellt när man nu under en lång tid framöver bygger ut området med en snabb befolkningsökning som följd.

Reservation anfördes av Torbjörn Erbe m.fl. (alla M), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Evy Kjellberg (C), *bilaga 1*.

Älvsjö stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 26 juli 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsdelsnämndsreformen är den största organisatoriska förändringen hittills i Stockholms stads historia. Reformen genomfördes den 1 januari 1996 och den 1 januari 1997 överfördes en stor del av den kommunala servicen till 24 olika stadsdelsnämnder.

Syftet med reformen var att fördjupa demokratin. Genom att besluten i högre utsträckning fattas lokalt ges invånarna ökade möjligheter att påverka de kommunala verksamheterna i sina stadsdelar. Målet var också att öka effektiviteten och höja kvaliteten i den kommunala servicen.

Efter valet 1998 beslutades att slå ihop vissa stadsdelar. Beslutet trädde i kraft den 1 januari 1999 och då blev det 18 stadsdelsnämnder i Stockholm.

Efter valet 2006 togs beslut om att ytterligare minska antalet stadsdelsnämnder och sedan den första januari 2007 är antalet nämnder 14.

Med hänvisning till att förslaget avser en så pass stor organisationsförändring gör förvaltningen bedömningen att en stadsövergripande utredning krävs och väljer att lämna remissen utan eget ställningstagande.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Östermalms stadsdelsnämnd

Östermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 24 augusti 2017 att remissen besvaras med stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande.

Reservation anfördes av Therese Carlborg m.fl. (alla M), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Maria Antonsson m.fl. (alla MP), Birgit Marklund Beijer m.fl. (alla S) och Jaime Barrios (V), *bilaga 1*.

Östermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 9 augusti 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Av motionen framgår att dagens stadsdelsnämndsområden är stora som en medelstor eller stor svensk kommun. När det gäller Östermalm, Kungsholmen och Norrmalm, som enligt förslaget tillsammans skulle utgöra stadsdelsnämndsområdet Norra innerstaden, kan tilläggas att det dessutom handlar om stadsdelsnämndsområden som förväntas fortsätta att växa. Bara Östermalm beräknas ha cirka 100 000 invånare år 2030.

Motionärerna utgår från att en stadsdelsreform skulle leda till stordriftsfördelar och effektiviseringsvinster. Förvaltningen instämmer i att det kan finnas fördelar att samorganisera vissa mindre verksamhetsområden, stadsdelsnämnder emellan. Östermalm, Norrmalm och Kungsholmen samarbetar redan idag inom ett antal områden, såsom försörjningsstöd som finns inom Östermalms Sdf men omfattar alla tre stadsdelsnämndsområden, och inom den gemensamma parkmiljöavdelningen för norra innerstaden som är placerad på Norrmalm. Dessa och andra samarbetsöverenskommelser har vuxit fram över tid. Lämpliga sakområden, där en gemensam organisation skulle kunna leda till ökad effektivitet, kvalitet och minskade kostnader, har identifierats och utretts vartefter. Senaste exemplet är alkohol- och tobakstillsynen, där den gemensamma enheten även kommer att ansvara för handläggningen av serveringstillstånd inom de tre stadsdelsnämndsområdena.

Det finns emellertid även sakområden, såsom familjevård och kontaktverksamhet där endast Östermalm och Norrmalm har en gemensam organisation, och ytterligare andra, såsom budgetrådgivning och personligt ombud, där hela innerstaden (inklusive Södermalm) samarbetar. Inom innerstaden finns även exempel på långtgående samarbeten som inte innebär gemensam organisation, exempelvis inom trygghets- och säkerhetsområdet, där stadsdelsförvaltningarna samarbetar i vardagen men även kan gå in och täcka upp för varandra om det skulle behövas vid extraordinära händelser.

En omorganisation av den omfattning som föreslås i motionen är mycket krävande och utfallet är ovisst. Ingen organisation är perfekt och förändringar medför därför vanligtvis både för- och nackdelar. Risken med en så pass storskalig omorganisation är att det skulle ta ett flertal år att få respektive sammanslagen stadsdelsförvaltning att "sätta sig", vilket i sin tur riskerar leda till tappad styrkraft och utvecklingskraft under tiden. Förvaltningen menar därför att de nyttor som eftersträvas kan uppnås på smidigare och effektivare sätt. Genom att, på det sätt som beskrivits sker i innerstaden redan idag, vid behov prova sakområde för sakområde för att utreda eventuella samarbets- och eller samorganiseringsvinster. På så vis kan förändringar genomföras kontinuerligt och mer flexibelt utifrån de behov och vinster som identifieras gemensamt. Samarbetsöverenskommelserna nämnderna emellan kan finjusteras över tid, och det finns på så vis ett inbyggt lärande utan att verksamheten och kvaliteten i stort behöver bli lidande.

I motionen föreslås att staden ska renodla de geografiskt uppdelade verksamheterna och därmed koncentrera ett antal av de uppgifter som stadsdelsnämnderna idag ansvarar för till ett antal stadsövergripande nämnder. Denna del av förslaget utvecklas inte närmare, det förblir oklart vilka uppgifter som skulle övertas av stadsdelsövergripande nämnder, och detta är därför svårt att bemöta.

Förvaltningen instämmer i att det kan finnas anledning att se över delar av dagens styrning och samordning av stadsdelsnämnderna för att på så vis avlasta stadsdelsnämnderna, men utan att för den skull i grunden förändra ansvars- och

uppgiftsfördelningen. Vissa styrningsuppgifter som är av stadsdelsgemensamkaraktär, exempelvis att varje stadsdelsnämnd ska ta fram och återkommande aktualisera kvalitetsledningssystem enligt SOFS, skulle med fördel kunna genomföras som stadsgemensamma utvecklingsprojekt för att bättre ta till vara på den samlade kompetensen, öka likvärdigheten och effektiviteten.

I motionen poängteras att det är angeläget att Stockholms geografiskt baserade nämnder har likvärdiga förutsättningar vad gäller befolkningssammansättning, boende, arbete, service och kommunikationer, dels för att främja likvärdigheten, dels för att hålla samman staden. Färre och större områden ökar möjligheterna till att jämna ut skillnaderna i förutsättningar mellan nämnderna, anser motionärerna. Frågan är dock om en stadsdelsnämndsreform av den storlek som föreslås verkligen skulle gynna arbetet med att motverka ”skillnadernas Stockholm”. Visserligen skulle en sammanslagning av exempelvis Bromma, Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta och Hässelby-Vällingby medverka till att bilden av det nya stadsdelsnämndsområdet Västerort rent statistiskt blir en annan än den man får om man tittar på varje stadsdelsnämndsområde var för sig.

Det riktade och medborgarnära arbetet med lokala utvecklingsprogram som sker idag ger emellertid en annan möjlighet att synliggöra och arbeta med varje stadsdel för sig, med fokus på dess särskilda behov och utmaningar. En viktig uppgift för stadsdelsnämnderna är att stötta det lokala demokratiarbetet och att tillvara medborgarperspektivet. Något som riskerar att påverkas negativt om stadsdelsnämndsområdena blir alltför omfattande sett till såväl befolknings- som geografisk storlek.

Hägersten-Liljeholmens råd för funktionshinderfrågor

Funktionshinderrådet i Hägersten-Liljeholmens yttrande daterat den 30 augusti 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Det skiljer sig idag väsentligt mellan stadsdelarna vad gäller barnomsorg, äldreomsorg och den hjälp och stöd som ges till funktionsnedsatta. Det beror dels på de ojämlika fördelningsnycklar som används för att fördela ekonomin för stadsdelarna dels på att stadsdelarna skiljer sig väsentligt åt vad gäller socialt, kulturellt och socioekonomiskt.

Grunden för en reform borde rimligtvis vara att stadsdelsorganisationen ges möjligheter att skapa de resultat som den är ålagd. Detta berörs inte med ett ord.

Den hittillsvarande organisationen (14 stadsdelar) och den förra (24 stadsdelar) har inte visat sig klara uppdraget att ge medborgarna ökad rättvisa. Den har istället ökat segregationen och vidgat orättvisor. Att en minskning av antalet stadsdelarna skulle ge ökad rättvisa finns det inga empiriska bevis för i Stockholm eller på annat håll.

Stadsdelsorganisationen har inte visat sig kunna ge rättvisa på områden där rättvisa och likabehandling är ett absolut krav.

Det är då rimligare att uppgifter som beror på lokal särart som miljö, kultur, gator, parker stannat kvar i stadsdelarna. I stället flyttas till centrala nämnder t.ex. barnomsorg, äldreomsorg och den hjälp och stöd som ges till funktionsnedsatta.

Reservationer m.m.

Bromma stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Jan Tigerström m.fl. (alla M), enligt följande.

Att tillstyrka motionen och att därutöver anföras:

Moderaternas stadsdelsnämndsreform handlar om ökad kvalitet och likvärdighet över hela staden. Vi vill genomföra denna reform för att stärka kvaliteten i förskolan och äldreomsorgen med större och mer slagkraftiga förvaltningar samt en större likvärdighet mellan Stockholms stadsdelar. Vårt förslag frigör betydande resurser för förskolan, äldreomsorgen och socialtjänsten. Vi prioriterar om pengar från byråkrati och administration och till kärnverksamheterna.

Dagens modell med 14 stadsdelsnämnder har tio år på nacken. På tio år har Stockholm förändrats avsevärt och det är rimligt att stadens politiska organisation förnyas för att motsvara detta. Därför föreslår vi att dagens 14 stadsdelsnämnder slås ihop till fem stycken. Det är idag en utmaning för staden att leverera tjänster av hög och likvärdig kvalitet inom alla de områden som stadsdelsnämnderna ansvarar för. Det beror bland annat på att samhällsutvecklingen hela tiden ställer verksamheterna inför nya utmaningar som gör uppdraget mer kunskapskrävande. En stor organisation har bättre möjligheter än en mindre att säkerställa tillräcklig kompetens inom de områden den ansvarar för. Hög och jämn kvalitet innebär också ökad rättssäkerhet och likvärdighet för medborgarna, något som större förvaltningar har bättre möjligheter att tillgodose.

Vi sätter vi inte likhetstecken mellan lokal demokrati och antal stadsdelsnämndspolitiker. Med dagens digitala kommunikationskanaler finns det bättre förutsättningar än någonsin för lokal dialog mellan medborgare och förtroendevalda. Demokrati och medborgarinflytande är inte detsamma som kommunala sammanträden. Verkligt medborgarinflytande är att överföra makten från politikerna till stockholmarna, från sammanträdesrummen till köksborden. Den valfriheten värnar vi moderater, men den hotas av Vänsterpartiet och Socialdemokraterna.

Stockholmarna är rörliga över stadsdelsgränserna och flera stadsdelar samarbetar redan gränsöverskridande inom många områden som parkmiljö och ensamkommande barn. Vi ser det som en naturlig del i utvecklingen av en modern storstad att

organisationen följer med utvecklingen i Stockholm i övrigt. Med en sammanhållen stad och fokus på skola, jobb och trygghet kan vi bygga ett starkare och modernt Stockholm med möjligheter för alla.

Särskilt uttalande gjordes av Cecilia Obermüller m.fl.(alla MP), Johan Heinonen m.fl. (alla S) och Lillemor Samuelsson (V) enligt följande.

Moderaterna föreslår i sin motion att antalet stadsdelsnämnder ska minska från 14 till 5.

Vi anser att en sådan omorganisation helt skulle motverka det syfte man uppger, nämligen effektivitet, god kvalitet och likvärdighet.

En omfattande omorganisation av hela staden skulle innebära ett enormt resursslöseri, inte bara med pengar utan även med vår allra viktigaste resurs, nämligen våra medarbetare som varje dag tar på sig uppdraget att säkerställa att stadens resurser används på bästa tänkbara sätt.

Likvärdighet uppnås genom att fullmäktige fördelar resurser utifrån de olika verksamheternas förutsättningar och behov. Staden har på alla viktiga områden stadsövergripande riktlinjer som säkerställer att alla medborgare behandlas rättssäkert.

När stadsdelsnämnderna infördes för 20 år sedan var demokratiperspektivet grundläggande. Avståndet mellan medborgare och förtroendevalda skulle minska. Det behovet har inte försvunnit utan är idag istället ännu viktigare för att säkra den goda samhällsutveckling vi alla önskar.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Anette Hellström m.fl. (alla M), enligt följande.

Stadsdelsnämnderna har haft sin nuvarande organisation sedan 2007. Det är därför hög tid för en genomgripande områdesreform i syfte att koncentrera nödvändiga resurser för att klara uppdragen samt för att uppnå större likvärdighet över staden.

Vi tillstyrker här vår motion om ny stadsdelsreform. Vi vill renodla stadsdelsnämndernas ansvarsområden och minska antalet stadsdelsnämnder från dagens 14 st till 5 st.

Särskilt uttalande gjordes av Jessica Jorntun m.fl. (alla MP), Eva Fagerhem m.fl. (alla S) och Carita Stenbacka Tenezakis (V) enligt följande.

Ett av syftena med stadsdelsnämndsreformen var att främja närdemokratin. Som det står i förvaltningens tjänsteutlåtande ha stadsdelsnämnderna inneburit närmare kontakt mellan medborgare och politiker och genvägar från förslag till beslut. Under nuvarande mandatperiod har vi i majoriteten satsat på medborgardialoger för att vi vill

veta vad medborgarna tycker i olika frågor och vad som kan bli bättre i stadsdelen. Det är ett viktigt arbete som vi vill fortsätta att utveckla. Medborgares, politikers, föreningars och företagares lokala engagemang stärker stadsdelarnas kvaliteter. Vi vill att lokala medborgardialoger och diskussioner oftare ska utgöra underlag när Stockholms förtroendevalda politiker fattar beslut.

Vi vill att stadsdelsnämnderna ska få ansvara för fler verksamhetsområden än idag. Sedan införandet av stadsdelsnämnderna har ansvaret för flera verksamhetsområden som till exempel bibliotek, grundskola och snöröjning blivit bortlyfta från stadsdelarna och centraliserade. En centralisering av verksamheter och beslut ökar avståndet till medborgarna. Istället för avveckling och nedmontering, som motionärerna föreslår, vill vi i majoriteten utveckla stadsdelsnämnderna. Att minska antalet stadsdelsnämnder från fjorton till fem skulle innebära att staden flyttar besluten längre bort från medborgarna och försvårar för dem att göra sina röster hörda och minskar deras inflytande i frågor som rör deras vardag. Invånarantalet per stadsdel skulle därtill öka markant.

Samarbeten mellan två eller flera stadsdelar sker redan inom verksamhetsområden där det går att se samordningsvinster. Att slå samman flera stadsdelsnämndsområden skulle inte vara fördelaktigt för flertalet verksamheter som stadsdelsnämnderna ansvarar för.

Inte minst för att den lokala förankringen skulle gå förlorad.

I övrigt ställer vi oss bakom förvaltningens utlåtande som svar på Remissen.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Bo Arkelsten m.fl. (alla M) enligt följande.

Se under Bromma stadsdelsnämnd.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Joel Laurén m.fl. (alla M) enligt följande.

Se under Bromma stadsdelsnämnd.

Norrmalms stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Petra Gardos Ek m.fl. (alla M), enligt följande.

Se under Bromma stadsdelsnämnd.

Särskilt uttalande gjordes av Marianne Berg Ekbohm (V), Ulla Sjöbergh m.fl. (alla S) och Ylva M Larsson m.fl. (alla MP) enligt följande.

Ett demokratiskt hållbart Stockholm, det är ett av målen för hur staden ska utvecklas. Demokratiperspektivet saknas helt i motionärernas förslag. Idag finns ett demokratiunderskott med minskat engagemang inom de politiska partierna och för hur samhället i stort ska utvecklas. Demokratiutredningen, som den borgliga regeringen tillsatte 2013, kom fram till att delaktighet och inflytande mellan valen måste stärkas och former för det demokratiska deltagandet måste skapas. (SOU 2016:5 Låt fler forma framtiden)

Demokratin måste värnas, stärkas och utvecklas. Stadsdels-nämnderna har en viktig roll för att engagera invånarna i gemensamma frågor och skapar förutsättningar för delaktighet och medskapande. Att, som motionärerna, inte se och förstå demokratis betydelse för hur staden ska organiseras är att skapa utrymme för de odemokratiska krafterna.

För en stad att leva i krävs en utvecklad demokrati som tillsammans med den sociala hållbarheten och miljöarbetet leder till ett Stockholm som håller samman.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Benjamin Dousa m.fl. (alla M) enligt följande.

Se under Bromma stadsdelsnämnd.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Kristina Lutz m.fl. (alla M), enligt följande.

Se under Bromma stadsdelsnämnd.

Ersätтарыttrande gjordes av Gunnar Caperius (C) enligt följande.

Motionärerna väcker frågan om en reform av stadsdelsnämnderna i syfte att stärka kvalitet och likvärdighet i de viktiga kärnverksamheter som stadsnämnderna ansvarar för. Centerpartiet instämmer i behovet av att se över indelningen i syfte att hitta en mer ändamålsenlig indelning med färre stadsdelsnämnder, och kan instämma i många delar av vad motionen anför.

En stadsdelsreform är inte minst en fråga om att stärka den lokala demokratin och ansvarsutkrävandet. Centerpartiet vill ha en närodlad politik där beslut fattas så nära medborgarna som möjligt. Därför tycker vi att stadsdelsnämnderna ska ha mer makt

men framför allt ökat ansvarsutkrävande. Idag ligger stor makt över stockholmarnas vardag hos stadsdelsnämnderna. Trots detta är vetskapen om vem som fattar beslut liten, och få politiker i stadsdelsnämnderna är kända för allmänheten.

Genom att slå ihop ett antal stadsdelsnämnder kan ansvarsutkrävandet öka och tydligheten i beslutfattandet öka. Att slå ihop ett antal stadsdelsnämnder minskar också administration och byråkrati. Redan idag delar vissa stadsdelsnämnder på ett antal administrativa funktioner. Det är ett tydligt tecken på att vissa stadsdelar är för små och att samordningsvinster finns att göra. Kommunstyrelsen bör därför skyndsamt utreda hur en sammanslagning av dagens 14 stadsdelsnämnder kan se ut och genomföras.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande gjordes av Elisabeth Johnson (M) enligt följande.

Som i alla förslag finns det fördelar och nackdelar. Stadsdelsreformsförslaget ger möjlighet till kvalitetsförbättringar, större budgetar att använda inom resp. område etc. Nackdelarna är att närdemokratien kommer upplevas minska. Och därmed kommer också "makten" flytta närmare Stadshuset.

Moderaterna i Kommunfullmäktige har föreslagit en sammanläggning av stadsdelsnämnderna från 14 stycken till 5 stycken. Moderaterna i Skärholmen delar inte den uppfattningen.

Stadsdelen Skärholmens demografi särskiljer sig från Hägersten och Älvsjö och vi tror att en sammanslagning skulle ta fokus från de speciella förutsättningar och styrkor respektive stadsdelsområde innehar. För närvarande tror vi inte att det är till Skärholmens fördel att sammanföras i ett större område.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Ole-Jörgen Persson m.fl. (alla M), enligt följande.

Se under Bromma stadsdelsnämnd.

Södermalms stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Christoffer Järkeborn m.fl. (alla M) enligt följande.

Se under Bromma stadsdelsnämnd.

Älvsjö stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Torbjörn Erbe m.fl. (alla M) enligt följande.

1. Att tillstyrka motionen
2. Att därutöver anföra

Vi är mycket positiva till att Moderaterna har ett konkret förslag som syftar till att kunna föra över 100 miljoner kronor årligen till de prioriterade kärnområdena vård, skola och omsorg. Vi är övertygande om att de allra flesta Stockholmare lägger större vikt vid en god kvalitet i sin välfärd än vilken administrativ stadsdel de tillhör.

Det är viktigt att vid genomförande av en stadsdelsnämndsreform, säkerställa dels så att den lokala demokratin tas tillvara liksom varje stadsdelsområdes unika karaktär och förutsättningar. Reformen får inte innebära att svaga områden tvingas stå tillbaka för starkare områden. De nya stadsdelsnämnderna måste noggrant beakta utvecklingen i- och aktivt driva utvecklingsarbete för - samtliga inom nämnden tillhörande geografiska områden. Närdemokratin behöver tas tillvara genom att de nya stadsdelsnämnderna aktivt verkar för alla medborgarens möjlighet till att ta del av framlagda förslag och att kunna tycka till om det som påverkar deras vardag.

Särskilt uttalande gjordes av Evy Kjellberg (C) enligt följande.

Stadsdelsreformen kom från början till för att stärka demokratin. Beslut skulle fattas närmare medborgaren. Kontakten mellan beslutsfattare och innevånarna skulle förbättras samtidigt som samhörigheten i området skulle öka.

Vid starten 1997 delades Stockholm in i 24 stadsdelsnämnder. Därefter har stadsdelsnämnderna minskat i antal och nu finns det 14. Att ytterligare minska ned antalet till fem är mycket tveksamt med hänsyn till ovanstående målsättning med stadsdelsreformen.

När det gäller Älvsjö stadsdelsnämnd vore det synd om en bra fungerande nämnd skulle bli tvungen att gå upp i den föreslagna "storstadsdelen" Älvsjö, Hägersten-Liljeholmen och Skärholmen och bilda den föreslagna stadsdelsnämnden Västra Söderort. Från Älvsjös sida har vi lite att vinna som jag ser det.

Eventuella gränsdragningar kan behöva justeras så att församlingsgränser och SDN-gränser sammanfaller. Fruängen skulle då t.ex. kunna ingå i Älvsjö SDN.

I dag är Älvsjö den minsta stadsdelsnämnden. Innan man gör några förändringar bör man då betänka att Älvsjö för närvarande har en kraftig bostadsutbyggnad i bl.a. Älvsjö centrum och Solberga med tusentals lägenheter. Dessutom planeras det för minst 10 000 lägenheter som kommer att byggas i Älvsjö södra-Mässtaden-Älvsjö Örby inom en snar framtid.

Centerpartiet kan i dagsläget inte tillstyrka motionen. Det krävs både en ordentlig utvärdering av den nuvarande SDN-organisationen samt en utredning om en eventuell förändring av antalet stadsdelsnämnder från 14 till fem innan Centerpartiet är berett att fatta beslut.

Östermalms stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Therese Carlborg m.fl. (alla M) enligt följande.

Se under Bromma stadsdelsnämnd.

Särskilt uttalande gjordes av Maria Antonsson m.fl. (alla MP), Birgit Marklund Beijer m.fl. (alla S) och Jamie Barrios (V) enligt följande.

Se under Norrmalms stadsdelsnämnd.